

Els Rocafull i els Rockefeller, el vincle perdut entre totes dues famílies

Autor: Pol Bragulat

Data de publicació: 20-08-2021

Conferència d'En Jordi Àlvarez pronunciada diumenge 1 d'agost en el marc de la 8a universitat Nova Història. ¿Els magnats del petroli Rockefeller procedeixen d'una senzilla família pagesa d'Alemanya o bé d'una poderosíssima família noble d'Occitània amb branques a Alemanya, Anglaterra, Aquitània i Catalunya? En Pol Bragulat ens fa arribar el parer d'En Jordi Àlvarez.

En Jordi Àlvarez ha informat els oients, en la seva conferència impartida el dia 1 d'agost des de 2/4 de 5 a les 6 de la tarda, sobre l'actual estat de la qüestió a l'entorn dels orígens de la família Rockefeller, la nissaga dels famosos magnats americans del petroli.

A França i a Estats Units és on més s'ha debatut sobre el possible origen de la poderosa família. En tots dos països sempre s'ha cregut que provenen d'una branca dels Rocafuèlh occitans. La família Rockefeller, coneixedora d'aquesta hipòtesi, va llogar quatre historiadors per treure'n l'entrellat, els quals van arribar a la conclusió que no hi ha cap lligam. D'aquesta manera els magnats s'han mantingut públicament en la tesi més oficialista segons la qual els seus avantpassats procedirien de Neuwied, una ciutat alemanya de land Rhenània-Palatinat, situada a la vora del riu Rin, al nord de Coblença. Neuwied hauria crescut arran de la immigració de milers d'hugonots francesos. D'altra banda s'haurien cognomenat, allí, Rockenfeld i, a més a més, haurien estat de senzilla condició pagesa. Els Rockenfeld, tan bon punt van arribar a Nova York, haurien adaptat aquest cognom alemany a l'actual Rockefeller anglès.

Ara bé, la versió més estesa potser amagaria quelcom de cert. La nissaga Rockenfeld no va néixer pròpiament a Neuwied, sinó que, com s'ha dit, s'hi va traslladar des de França. En concret, des d'un lloc anomenat Roquefuèlh, o Roquefeuil en francès, lloc que els primers membres del clan van fer servir per autodenominar-se. Així, el cognom

Roquefuèlh o Roquefeuil seria transformat en el llinatge Rockenfeld i sempre en el marc de la fugida dels hugonots francesos al país teutó. També cal tenir en compte que ben a prop de Neuwied, a només 10 km., trobem la ciutat de Coblença. I Coblença va ser la seu de l'Orde Teutònic del Temple, la qual, al seu torn va ser una mena de delegació de la seu central de l'Orde del Temple situada a la Roerga occitana, feu dels Rocafuèlh. De tota manera En Jordi Àlvarez és escèptic davant les línies generals d'aquesta explicació, car no s'entén perquè els Rocafuèlh/Roquefeuil havien de fugir, perquè els trobarem sempre al darrere dels grans esdeveniments de la història de França.

I és que en efecte, uns avantpassats d'aquesta família són importants perquè van fundar el Comtat de Tolosa, el qual és representat per la figura d'una ginesta pilosa, també anomenada «plantagenest», de la qual en va sorgir, al seu torn, el cognom Plantagenest/Plantapilosa. I en aquest sentit un dels pocs fets que es consideren històrics de la vida de Guifré el Pilós és que els seus ascendents són els comtes de Tolosa i que el llinatge Plantapilosa és a la base del seu renom «Pilós». D'altra banda, la família Plantagenest va ser elevada a nissaga reial d'Anglaterra i ducal d'Aquitània.

Pel que fa a nosaltres, cal recordar que els cronistes catalans sempre van fer referència als Rocafuèlh sota la denominació Rocafull. Hi hagué d'haver, doncs, una branca catalana. Així, veiem que En Guillem i l'Arnau de Rocafull eren a Muret amb el Rei Pere I "el Catòlic", van ser testimonis del testament de Maria de Montpeller i van acompanyar Jaume I durant bona part de la seva vida. Recordem que Jaume I era un templari com els Rocafull mateix. Resseguint la biografia d'ambdós Rocafull, bandejats per la historiografia catalana, destaquen accions força eloqüents: seran els grans beneficiats en el repartiment de València i Mallorca. Alhora, l'un finançarà guerres a Albaterra, terra de frontera, i l'altre se'n tornarà a la Roerga a batre moneda. També ha quedat registrada una relació consanguínia extensa entre els Rocafull catalans i el llinatge Urgell ?a banda de la citada relació amb els Plantagenest anglesos i ducs d'Aquitània i amb els Bel·lònides, és a dir, amb Guifré Pilós i la resta de membres de la casa reial catalana. Abans, havien lluitat amb els càtars, però després contra ells. Quan Jaume I va renunciar als interessos occitans pel Tractat de Corbeil, aquest va ser signat per l'esmentat Guillem de Rocafull.

En Jordi Àlvarez acaba la seva conferència considerant que és altament revelador el fet que els Rockefeller fessin construir a Manhattan (Nova York) el Museu dels Claustres o Metropolitan the Cloisters o més abreujat The met cloisters. Aquest museu està confegit amb peces de diversos monestirs: entre d'altres, els claustres de Sant Miquel de Cuixà, Bonafont de Commenges i el de Sant Guilhem del Desert de Montpeller. L'edifici s'articula gràcies a dos claustres principals: el de Sant Miquel de Cuixà i el de Sant Guillem del Desert. Aquest darrer és sabut que era la joia dels Rocafull. Casualitat? Altres possessions del museu remeten al mateix passat, com les úniques tombes que tenen dels comtes d'Urgell o alguna obra del Mestre de Pedret, amb una simbologia que l'ull entrenat de seguida sabrà reconèixer.

Obra del mestre de Pedret

Als anys 50 del segle passat, mentre el règim franquista negociava amb En David Rockefeller el blanquejament de la dictadura, Franco va traslladar en solemne processó les despulles del rei Jaume I des de la Catedral de Tarragona fins al Monestir de Poblet, fet que potser permet la hipòtesi d'un homenatge a un dels membres més destacats de la nissaga del finançador americà.

Aquest breu resum d'una investigació molt més densa, permet mantenir viva, a parer d'En Jordi Àlvarez, la hipòtesi de l'origen dels Rockefeller americans a partir dels Rocafull occitans.

En definitiva, sembla ser, doncs, que la família Rockefeller té ben present la memòria del seu llinatge i que els catalans tenim una ben fonamentada raó per visitar aquest museu.

Pol Bragulat